

Yhteistyösopimus joukkoliikenteen kustannusten jakamisesta

RAHOITUSSUUNNITELMA AJOKAUDELLE 3.6.2024-1.6.2025

Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Lapinlahden kunnan välillä on solmittu yhteistyösopimus henkilökuljetusten järjestämisestä, joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmästä ja joukkoliikenteen kustannusten jakamisesta. Sopimus on tullut voimaan 1.6.2020 ja sitä on muutettu 5.6.2023 alkaen. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

Yhteistyösopimukseen perustuvassa rahoitussuunnitelmassa sovitaan kunnan rahoitusosuudesta kuntalaisiaan palvelevissa ELY-keskuksen joukkoliikennehankinnoissa. Rahoitussuunnitelma tehdään vuosittain ja siinä sovitaan ajokaudelle kohdistuvien kustannusten jakamisesta.

Joukkoliikennepalveluiden rahoittaminen

Joukkoliikennepalveluiden ostoon ja valtionavustuksiin käytettävissä oleva määräraha pienenee edelleen. Pohjois-Savon ELY-keskuksen määrärahakiintiö vuodelle 2023 oli 7,926 M€, mikä oli noin 2 M€ alle arvioidun tarpeen. Katavista säästötoimista huolimatta vuoden 2023 rahoitusvaje oli noin miljoona euroa, josta selvittiin Traficomien myöntämän lisämäärärahan turvin. Kuluvan vuoden 2024 määrärahakiintiö on 7,550 M€. Määrärahakiintiöt sisältävät lipputulokiintiön.

Viime vuonna sopeuttamistoimina jouduttiin nostamaan kuntien rahoitusosuuksia sekä karsimaan vuorotarjontaa ja pienentämään valtionavustuksia. Sopeuttamistoimia tarvitaan edelleen, keinoina vuorotarjonnan karsiminen ja valtionavustusten pienentäminen. Kuntien kustannusosuudet pidetään viime ajokauden tasolla.

Käyttöoikeussopimukseen perustuvassa kuntarajat ylittävässä liikenteessä ELY-keskuksen rahoitusosuus on 75 % ja kuntien yhteenlaskettu rahoitusosuus 25 %. Kuntien rahoitusosuudesta keskuskaupungin osuus on 20 % ja jäljelle jäävä osuus jaetaan kaikille kunnille tasaosuuksin mukaan lukien keskuskaupunki. Kustannukset jaetaan kohdekohtaisesti niiden kuntien kesken, joita kohteen liikenne palvelee. Lisäksi voi olla edellisestä poikkeavia erikseen sovittuja kustannusosuuksia. Kuntien sisäisen liikenteen kustannuksista kunnat vastaavat kokonaan.

Bruttokorvaukseen perustuvassa runkoliikenteessä vuosina 2020-2022 alkaneiden sopimusten kustannusjaot ovat perustuneet liikenteestä aiemmin

maksettuihin kustannuksiin. Viime ajokaudella näitä kuntien kustannusosuuksia nostettiin 5 % ja toimivaltaisten kaupunkien nettokustannusosuuksia 10 %. Vuonna 2023 alkaneiden sopimusten kustannusjakomallissa on painotettu kaupunkiseudun joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen toimivalta-alueen sisällä tehtyjen matkojen osuutta suhteessa muista kunnista tehtyihin matkoihin.

ELY-keskuksen toimivallassa olevan kaupunkimaisen paikallisliikenteen kustannuksista ELY-keskuksen osuus on 45 % ja kaupunkien osuus 55 %. Palveluliikenteen ja muun kaupungin sisäisen liikenteen kustannuksista kaupungit vastaavat kokonaan.

Kunnan rahoitusosuutta koskeva rahoitussuunnitelma ajokaudelle 3.6.2024-1.6.2025 on tämän kirjeen liitteenä.

ELY-keskus laatii kunnan maksueräluettelot sopimusten liitteeksi ja indeksitarkistaa hinnat sopimusehtojen mukaisesti.

Rahoitussuunnitelman hyväksyminen

Joukkoliikenteen palvelutaso voidaan turvata vuosille 2021-2025 asetettujen palvelutasotavoitteiden mukaisena vain yhteistyössä alueen kuntien kanssa. Rahoitussuunnitelmassa esitetty kustannusjako perustuu nykyiseen ELY-keskuksen käytössä olevaan joukkoliikenteen valtion rahoituksen tasoon.

Pohjois-Savon ELY-keskus esittää liitteenä olevan rahoitussuunnitelman hyväksymistä osaksi solmittua yhteistyösopimusta.

Kunnan kannanotto rahoitussuunnitelmaan pyydetään toimittamaan **16.9.2024** mennessä ELY-keskuksen kirjaamoon sähköisesti osoitteella kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi tai postitse osoitteella Pohjois-Savon ELY-keskus, PL 2000, 70101 Kuopio.

Joukkoliikennevastaava

Satu Huttunen

Joukkoliikenneasiantuntija

Toini Puustinen

LIITE

Kunnan rahoitussuunnitelma ajokaudelle 3.6.2024-1.6.2025

JOUKKOLIIKENTEN RAHOITUSSUUNNITELMA AJOKAUDELLE 3.6.2024-1.6.2025**1. BRUTTOSOPIMUKSIIN PERUSTUVAN LIIKENTEN RAHOITUS**

Rahoitettava liikenne:

Kuopio-Siilinjärvi-Varpaisjärvi	15 003 €
Rahoitusosuus yhteensä	15 003 €

Kuopion Waltti-lippu- ja maksujärjestelmä vyöhykkeillä A-F (Kaavi, Pielavesi, Suonenjoki, Tervo ja Vesanto) ja liikenteenharjoittajan järjestelmä yhteysväleillä Keitele-Pielavesi ja Rautalampi-Suonenjoki sekä Lapinlahdella (Varpaisjärvi). *Waltti-lipputulot tuloutuvat Kuopion kaupungille ja liikenteenharjoittajan järjestelmän lipputulot ELY-keskukselle.*

Laskelma bruttosopimusten kuntakohtaisista rahoitusosuuksista liitteessä 1.2 ja 1.2.4.

2. KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIIN PERUSTUVAN LIIKENTEN RAHOITUS

Sopimuskohtaiset rahoitusosuudet

Iisalmi-Kuopio	15 953 €
Joensuu-Kaavi-Iisalmi, Varpaisjärvi-Iisalmi	5 320 €
Rahoitusosuus yhteensä	21 273 €

Käyttöoikeussopimusten rahoitusosuuksia koskevat laskelmat ovat erikseen toimitettavassa maakuntakohtaisessa liitteessä.

INDEKSITARKISTUKSET

Ilmoitetut maksuosuudet (sis. alv 10 %) indeksitarkistetaan kunkin sopimuksen sopimusehtojen mukaisesti.

1. RAHOITETTAVA BRUTTOSOPIMUKSIIN PERUSTUVA LIIKENNE**Kuopio-Siilinjärvi-Varpaisjärvi**

Sopimusnumero	748797	Brutto/kW	
Liikenteenharjoittaja	Savonlinja Oy		
Sopimuksen päättymispäivä (+optiovuodet)	31.5.2026 (+1+1 v)		
Reitti	Ajopäivät	Lähtö klo	Perillä klo
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kasurila-Savilahti-Kuopio	M-P+	6:00	7:30
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kasurila-Kuopio-T Savilahti	M-P+	9:10	10:25
Varpaisjärvi-Karjalainen-Siilinjärvi-Kuopio	M-P+	14:50	16:05
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kasurila-Kuopio-T Savilahti	M-P++	6:00	7:20
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kasurila-Kuopio-T Savilahti	M-P++	13:00	14:15
Kuopio-Siilinjärvi-Karjalainen-Varpaisjärvi	M-P+	7:35	8:40

Kys-Kuopio-Kasurila-Siilinjärvi-Varpaisjärvi	M-P+	12:35	14:00
Kys-Kuopio-Kasurila-Siilinjärvi-Varpaisjärvi	M-P++	10:50	12:05
Savilahti-Kuopio-Kasurila-Siilinjärvi-Varpaisjärvi	M-P	16:15	17:45
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kuopio	SS	13:00	14:00
Kuopio-Siilinjärvi-Varpaisjärvi	SS	15:50	16:50

Kuopion kaupungin Waltti Kuopion ja Siilinjärven alueilla

2. RAHOITETTAVA KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUKSIIN PERUSTUVA LIIKENNE

Iisalmi-Kuopio

Sopimusnumero	732312	KOS	
Liikenteenharjoittaja	Pohjolan Turistiauto Oy		
Sopimuksen päättymispäivä (+optiovuodet)	1.6.2025 (+1+1 v)		
Reitti	Ajopäivät	Lähtö klo	Perillä klo
Iisalmi-Savilahti-Amiska T-Kuopio	M-P+	6:05	7:55
Iisalmi-Eteläntie-Lapinlahti-Siilinjärvi-KYS-Kuopio	M-P++	6:15	7:45
Kuopio-Kasurila-Iisalmi	M-P+	6:15	7:50
Kuopio-Siilinjärvi-Lapinlahti-Eteläntie-Iisalmi	M-P++	6:25	7:50
Microtekniä-Kuopio-Siilinjärvi-Lapinlahti-Iisalmi	M-P+	14:00	15:40
Microtekniä-Kuopio-Lapinlahti-Marjahaka-Iisalmi	M-P++	15:05	16:35
Iisalmi-Eteläntie-Lapinlahti-Siilinjärvi-Kuopio	M-P+	14:40	16:15
Iisalmi-Eteläntie-Lapinlahti-Siilinjärvi-Kuopio	M-P++	15:15	16:40
Microtekniä-Kuopio-Lapinlahti-Iisalmi	M-P++	16:00	17:30
Savilahti-Kuopio-Iisalmi	M-P+	16:05	17:45
Iisalmi-Eteläntie-Lapinlahti-Siilinjärvi-Kuopio	M-P++	16:10	17:35
Iisalmi-Kasurila-Kuopio-KYS T	M-P+	16:10	17:55
Iisalmi-Kuopio-KYS T-Savilahti	L	9:30	11:00
Savilahti-KYS-Kuopio-Iisalmi	L	14:35	16:05

Joensuu-Kaavi-Iisalmi, Varpaisjärvi-Iisalmi

Sopimusnumero	KOS		
Liikenteenharjoittaja	Mika K. Niskanen Oy		
Sopimuksen päättymispäivä	6.6.2027 (+1+1 v)		
Reitti	Ajopäivät	Lähtö klo	Perillä klo
Varpaisjärvi-Lapinlahti-Iisalmi	M-P	6:15	7:50
Joensuu-Iisalmi	M-P	11:30	15:25
Iisalmi-Lapinlahti-Varpaisjärvi	M-P	15:10	16:15
Iisalmi-Joensuu	M-P	16:30	20:10
Joensuu-Iisalmi	SS	13:00	16:40
Iisalmi-Joensuu	SS	17:30	21:00

Brutto/kW = bruttosopimus, käytössä kaupungin Waltti lippu- ja maksujärjestelmä

KOS = käyttöoikeussopimus, käytössä liikenteenharjoittajan lippu- ja maksujärjestelmä

Bruttoliikennesopimukset 5.6.2023-31.5.2026 (optio 1 v + 1 v):

	1)	2)	3)	4)
Maksaja	Nettomaksu- osuudet	Indeksitarkistettu kustannusjako 2024/2025	Arvio lipputuloista	Jää nettomaksua
ELY-keskus	51,4 %	710 957 €	82 200 €	628 757 €
Kuopio	35,9 %	999 016 €	549 400 €	449 616 €
Keitele	0,4 %	5 081 €		
Lapinlahti	1,3 %	15 003 €		
Pielavesi	1,6 %	20 326 €		
Rautalampi	1,4 %	14 652 €		
Siilinjärvi	3,3 %	40 410 €		
Suonenjoki	1,7 %	21 977 €		
Tervo	1,5 %	18 283 €		
Vesanto	1,5 %	18 283 €		
	100,0 %	1 863 989 €	631 600 €	1 232 389 €

Hinnat sisältävät arvonlisäveron 10 %

Taulukkoon on koottu Keitele-Kuopio, Vesanto-Kuopio, Rautalampi-Kuopio ja Varpaisjärvi-Kuopio -linjojen yhteenlasketut indeksitarkistettut kustannusosuudet. Sopimuskohtaiset laskelmat ovat liitteissä 1.2.1-1.2.4.

Kustannusjaossa on käytetty sopimuskauden 1.6.2020-4.6.2023 seurantatietoja painottaen matkustuksen osuutta Kuopion toimivalta-alueen (Kuopio ja Siilinjärvi) sisällä. Ajokaudella 2022/2023 tehdyistä matkoista Kuopion toimivalta-alueen sisäisiä matkoja oli noin 65 %, josta Kuopion osuus oli 54 % ja Siilinjärven osuus 11 %.

1)

2)

Kustannukset on jaettu sopimuskohtaisesti nettokustannuksista. Kuopion maksuosuus koostuu nettokustannuksista ja Kuopiolle tuloutuvista Waltti-lipputuloista.

3)

Lipputuloarvio on tehty ajalla kesäkuu2022-toukokuu 2023 toteutuneiden lipputulojen perusteella.

4)

Kuopion kaupungin ja ELY-keskuksen nettomaksuosuuksia seurataan tarkistamalla toteutuneet lipputulot tarkistuskausittain (kesä-joulukuu ja tammi-toukokuu). Force majeure -tilanteissa kaupungin lipputuloriskiä jaetaan ELY-keskuksen ja Kuopion kaupungin kesken siten, että arvioitujen lipputulojen alenema jaetaan kustannusosuuksien suhteessa.

Rahoitettava liikenne

Keitele-Pielavesi-Kuopio	Liite 1.2.1
Vesanto-Tervo-Kuopio	Liite 1.2.2
Rautalampi-Suonenjoki-Kuopio	Liite 1.2.3
Varpaisjärvi-Siilinjärvi-Kuopio	Liite 1.2.4

Pvm. 25.6.2024

Bruttoliikennesopimukset 5.6.2023-31.5.2026 (optio 1 v + 1 v):

VARPAISJÄRVI-SIILINJÄRVI-KUOPIO rahoitus 3.6.2024-1.6.2025		Indeksitarkistettu kustannusjako 2024/2025
Sopimuksen vuosihinta (sis alv 10 %)		204 888 €
Arvio lipputuloista		
Waltti-lipputulot (tuloutuvat Kuopiolle)		20 500 €
Matkahuollon lipputulot (tuloutuvat ELY-keskukselle)		48 000 €
Nettokustannukset, josta		136 388 €
Kuopion osuus	5 %	6 819 €
Lapinlahden ja Siilinjärven osuus	22 %	30 005 €
ELY-keskuksen osuus	73 %	99 563 €
Kuopion maksuosuus *)		27 319 €
Kuopion nettomaksuosuus		6 819 €
Waltti-lipputulot (tuloutuvat Kuopiolle)		20 500 €
Tervon ja Vesannon nettomaksuosuudesta		
Lapinlahden maksuosuus	50 %	15 003 €
Siilinjärven maksuosuus	50 %	15 003 €
ELY-keskuksen maksuosuus		147 563 €
ELYn nettomaksuosuus		99 563 €
ELYlle tuloutuvat Matkahuollon lipputulot (arvio)		48 000 €

*) tarkistusjaksot kesä-joulukuu ja tammi-toukokuu

Matkustus nousujen suhteessa (tiedot ajokaudelta 2022/2023)

Kuopio	10 %
Siilinjärvi	42 %
ELYn toimivalta-alue (Lapinlahtii)	48 %

Tämä asiakirja KEHA/5407/2020 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/5407/2020 har godkänts elektroniskt

Hyväksyjä Huttunen Satu 25.06.2024 14:59

Esittelijä Puustinen Toini 25.06.2024 14:24